

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Osoite: STM Kirjaamo, PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Vaihtoehtohoitoja koskevan lainsäädännön tarpeita selvittäneen työryhmän raportissa ehdotetut muutokset terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin, STM selvityksiä 2009:17

ASIA: SMTHL:n vastaus Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle lausuntopyyntöön

Viime vuosina ovat erilainen valvomaton hoitotoiminta ja epävirallisten, kiistanalaistenkin, terveyspalvelujen markkinointi, opetus ja käyttö kasvaneet. Potilasturvallisuuden takaamiseksi ja terveydenhuollon ammattitoiminnan säätelemiseksi on lainsäädännön kehittäminen tarpeellista.

Suomen Mielenterveyshoitoalan Liitto (SMTHL) kannattaa ehdotettuja muutoksia terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin, joilla haavoittuvassa asemassa olevien potilasryhmien tutkimus ja hoito sekä määriteltujen terveysvaikutteisten ja riskialttiiden menetelmien hoidollinen käyttö rajoitettaisiin vain terveydenhuollon ammattihenkilöiden tehtäväksi seuraavin perusteluin:

- Potilasturvallisuuden takaamiseksi on tärkeää, että terveydenhuollon alaan kuuluvaa ammattitoimintaa harjoittavat vain viranomaisvalvotut terveydenhuollon ammattihenkilöt.
- Raskaana olevat, alaikäiset, vajaavaltaiset ja vaikeista sairauksista, kuten neurologisista ja psykiatrisista häiriöistä, kärsivät potilaat ovat erityisen haavoittuvassa asemassa olevia potilasryhmiä.
- Erilaisten hoitomuotojen ottaminen terveydenhuollon, opetuksen ja korvausjärjestelmän piiriin, niiden vaikuttavuuden ja turvallisuuden arviointi, haittojen ja virhekohtelujen selvittäminen sekä ammattipätevyysien määrittäminen on perustettava tieteelliseen tutkimukseen, luotettavaan kliiniseen kokemukseen ja yleisesti hyväksytyihin ammattieettisiin normeihin.
- Eräiden terveysvaikutteisten hoito- ja tutkimusmenetelmien opetukseen ja käyttöön voi liittyä huomattaviakin riskejä ja haitallisia seuraamuksia. Niiden hoidollinen käyttö ja opetus on rajoitettava terveydenhuollon ammattihenkilöille ja tiedeyhteisön ja valvotun opetusjärjestelmän puitteisiin. Kliinisen kokemuksen ja ammatillis-tieteellisen arvion perusteella hypnoosin käyttö on yksi tällaisista menetelmistä.

Seuraavassa vaiheessa valmisteltavassa lainsäädännössä pidämme tärkeinä näitä seikkoja:

- Vahvistetaan terveydenhuollon ammattihenkilöiden nimikesuojaa säädöksillä, jotka rajoittavat ammattinimikkeenomaisten ilmausten harhauttavaa käyttöä palvelujen

markkinoinnissa.

- Säädetään vahingonkorvauksen, toiminta- tai markkinointikiellon ja muun seuraamuksen määräämisestä valvonnan ulkopuoliselle hoitotoiminnan harjoittajalle tapauksissa, joissa toiminnasta on aiheutunut haittaa tai on esiintynyt virhekohtelua tai epäasiallista palvelumarkkinointia.

- Säädetään valvomattomassa hoitotoiminnassa virhekohtelua kokeneen käytössä olevista oikeusturvaväylistä sekä viranomaisesta, jonka tehtävänä on virhekohtelun tai epäasiallisen palvelumarkkinoinnin selvittäminen vahingonkorvausten ja toimintakiellon määräämiseksi tapauksissa, joissa hoitotoiminnan harjoittaja ei ole terveydenhuollon ammattihenkilö.

Lainsäädännön ja viranomaiskäytäntöjen tulee vahvistaa terveydenhuollon toiminnan tieteellis-ammattillista ja eettistä perustaa, potilaan asemaa ja ammattihenkilöiden nimikesuojaa sekä turvata avuntarvitsijan oikeus ammattipätevään ja turvalliseen hoitoon.

Potilasturvallisuuden paras tae on pätevästi koulutettu ja viranomaisvalvottu terveydenhuollon ammattilainen, mielenterveys- ja päihdetyön lähihoitaja ja mielenterveyshoitaja hoitotyön toisen asteen ammattilaisina ovat eräitä heistä.

Lisätietoja: http://www.smthl.net/kannanotto_150908.pdf

Kokkolassa, 29.9.2009

Suomen Mielenterveyshoitoalan Liiton hallituksen puolesta työvaliokunta

Puheenjohtaja

Tarja Klemola, mth

Varapuheenjohtaja

Harri Heikkilä, msh

esittelijä ja lisätiedot: Harri Heikkilä, puh: 050-4644767, sähköposti: harri.i.heikkila@helsinki.fi